

Ankestyrelsens evaluering

Kommunernes revision

Regnskabsåret 2013

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Indledning	1
2 Sammenfatning	2
3 Ankestyrelsens gennemgang af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2013	3
3.1 Modtagelse af kommunernes revisionsberetninger	4
3.2 Afsendelse af decisionsskrivelser	5
4 Vurdering af revisionsberetninger	7
4.1 Kategorisering af revisionsberetninger	7
4.2 Kategorisering af fejl og mangler konstateret i revisionsberetningerne	10
4.3 Revisionsberetninger med forbehold	13
4.4 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger	13
5 Kommuner med fejl på personsagsområderne	17
6 Fejltyper på de fem mest fejlbehæftede personsagsområder	20
6.1 Servicelovens § 176 – Særligt dyre enkeltsager	20
6.2 Servicelovens § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	21
6.3 Servicelovens § 100 – Merudgifter til voksne	22
6.4 Servicelovens § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste	23
6.5 Integrationslovens kapitel 6 – Hjælp i særlige tilfælde	24
7 Generelle fejl og andre fejl	26
8 Ankestyrelsens tilsyn og opfølgning	28
9 Temarevision 2013 – kommunernes hjemtagelse af statsrefusion over året	31
9.1 Baggrund for temarevisionen 2013	31
9.2 Temarevisionens formål	32
9.3 Metode og afgrænsning af lovområde	33
9.4 Hovedresultaterne fra temarevisionen	33
9.5 Revisorernes anbefalinger til kommunerne	39
Bilag 1 Kommuner med og uden fejl på personsagsområder	42
Bilag 2 Årshjul – tilsynet med revisionsberetningerne, regnskabsåret 2013	43

1 Indledning

Ankestyrelsen har siden 1. oktober 2013 haft ansvaret for at gennemgå de kommunale revisionsberetninger på det tidligere Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds ressortområde.

Efter folketingsvalget i maj 2015 er der ved kongelig resolution af 28. juni 2015 gennemført en række ressortomlægninger, der fra denne dato medfører, at en del af de områder, som hidtil har været en del af ministerets ressort, ikke længere hører under det nuværende Social- og Indenrigsministeriet.

Denne evaluering af kommunernes revision omhandler dog stadig de områder, der var en del af det tidligere Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold i regnskabsåret 2013, da disse beretninger er behandlet af Ankestyrelsen.

Behandlingen af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2013 er sket efter dagældende bekendtgørelse nr. 195 af 27. februar 2013 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på Social- og Integrationsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Ministeriet for Børn og Undervisnings ressortområder. Dette følger af ikrafttrædelsesbestemmelserne i de senere bekendtgørelser¹.

¹ De senere bekendtgørelser er henholdsvis nr. 1509 af 13. december 2013 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på Social-, Børne- og Integrationsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters og Undervisningsministeriets ressortområder og nr. 789 af 28. juni 2014, nr. 1345 af 12. december 2014 og nr. 552 af 28. april 2015 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på visse områder inden for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters og Undervisningsministeriets ressortområder.

2 Sammenfatning

Ankestyrelsen har efter gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2013 kunnet konstatere en mindre forbedring i resultatet af gennemgangen set i forhold til gennemgangen for regnskabsåret 2012².

Ud af 99 modtagne revisionsberetninger har Ankestyrelsen efter gennemgangen vurderet, at 64 kommuners beretning er "tilfredsstillende" eller "ikke helt tilfredsstillende". Dette er en stigning fra 56 kommuner i regnskabsåret 2012.

Der er ligeledes sket et fald i antallet af kommuner, hvor kommunens revisor har fundet anledning til at påføre revisionsberetningen med en eller flere revisionsbemærkninger og/eller forbehold.

I regnskabsåret 2013 var der således 37 beretninger med revisionsbemærkninger og ingen med forbehold. I regnskabsåret 2012 var 41 beretninger påført en eller flere revisionsbemærkninger, og heraf var en ligeledes påført et forbehold. I 2013 er der dog 5 kommuner, hvor revisor har fundet anledning til at påføre refusionsopførelsen for boliglån med forbehold.

Revisionsberetningerne for 2013 har givet Ankestyrelsen anledning til at bede kommunens revisor om en opfølgning i næste regnskabsår i 57 tilfælde med 61 året før. Ligeledes har gennemgangen givet anledning til lidt færre anmodninger om kommunale redegørelse i 2013, hvor 10 kommuner er bedt om at sende redegørelser ind mod 12 kommuner i 2012.

Den positive tendens slår ikke igennem, når der ses på kommunernes administration af de enkelte personsagsområder. Personsagsområderne³ efter servicelovens §§ 41, 42 og 100 er fortsat de mest fejlbehæftede, og knap halvdelen af de fejl, som de kommunale revisorer har påpeget er på disse områder. De hyppigste fejltyper, som revisor har påpeget i 2013 er manglende dokumentation i personsagerne og fejlagtig beregning, kontering og udbetaling.

For så vidt angår de generelle og andre fejl, som de kommunale revisorer har påpeget i revisionsberetningerne og som har eller kan have betydning for kommunernes hjemtagelse af statsrefusion, viser gennemgangen for 2013, at det fortsat er kommunernes interne kontroller og ledelsestilsyn, som tegner sig for den største andel fejl. Det drejer sig om knap en tredjedel af de generelle og andre fejl, der er konstateret.

² Evalueringen for regnskabsåret 2012 findes på Ankestyrelsens hjemmeside, www.ast.dk.

³ SEL § 176, er overordnet set den bestemmelse, hvor der er konstateret flest fejl. Bestemmelsen er dog ikke et personsagsområde, men en refusionsbestemmelse.

3 Ankestyrelsens gennemgang af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2013

I efteråret 2014 modtog Ankestyrelsen 99 revisionsberetninger for regnskabsåret 2013 fra alle landets kommuner og Christiansø⁴.

I beretningen redegør kommunens revisor for eventuelle fejl og mangler i kommunens regnskab og administration af de udgiftsområder, som via statsrefusion er finansieret helt eller delvist af staten. Væsentlige forhold, der har givet anledning til bemærkninger, forhold af principiel og økonomisk betydning og forhold, hvor kommunens fortolkning af gældende regler giver anledning til tvivl, fremgår også.

Ankestyrelsen gennemgår og behandler revisionsberetningerne, og tager stilling til eventuelle bemærkninger og kommentarer vedrørende ministeriets ressortområde.

Ankestyrelsen træffer efter gennemgangen af hver revisionsberetning afgørelse i spørgsmål af betydning for statsrefusion, tilskud og andre væsentlige forhold samt yder den vejledning, som behandlingen af revisionsberetningerne giver anledning til. Ankestyrelsens afgørelse sendes til de enkelte kommuner i form af en decisionskrivelse.

Ankestyrelsens behandling af revisionsberetningerne forløber med cirka et års forskydning i forhold til det relevante regnskabsår. Der henvises til bilag 1, om årshjulet for behandlingen af revisionsberetningerne.

Gennemgangen af revisionsberetningerne er udført med udgangspunkt i Ankestyrelsens interne vejledning om sagsbehandling af kommunernes revisionsberetninger. Vejledningen er udarbejdet af styrelsens enhed Metode og Praksis i september 2014.

Ankestyrelsen har gennemgået de dele af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2013, der vedrører ydelser og tilskud på det daværende Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds områder, som er omfattet af ordningen om refusion eller tilskud fra staten efter følgende love:

- Lov om social service
- Lov om social pension
- Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- Lov om individuel boligstøtte
- Lov om aktiv socialpolitik
- Lov om integration af udlændinge i Danmark

⁴ Kommuner og Christiansø er i evalueringen benævnt under fællesbetegnelsen "kommuner".

- Lov om repatriering

Jf. kongelig resolution af 28. juni 2015 er følgende områder ikke længere en del af Social- og Indenrigsministeriets ressortområde. Ansvaret for gennemgangen og behandlingen af de kommunale revisionsberetninger for så vidt angår disse områder bliver fremadrettet varetaget af de respektive ressortministerier. Det vil sige fra og med beretningerne for regnskabsåret 2014:

- Lov om social pension (Beskæftigelsesministeriet)
- Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Beskæftigelsesministeriet)
- Lov om individuel boligstøtte (Beskæftigelsesministeriet)
- Lov om aktiv socialpolitik (Beskæftigelsesministeriet)
- Lov om integration af udlændinge i Danmark (Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet)
- Lov om repatriering (Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet)
- Lov om dag- fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge⁵ (Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling)

3.1 Modtagelse af kommunernes revisionsberetninger

Fristen for indsendelse af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2013 var den 30. september 2014 for alle kommuner undtagen Københavns Kommune, hvor fristen var den 31. december 2014.

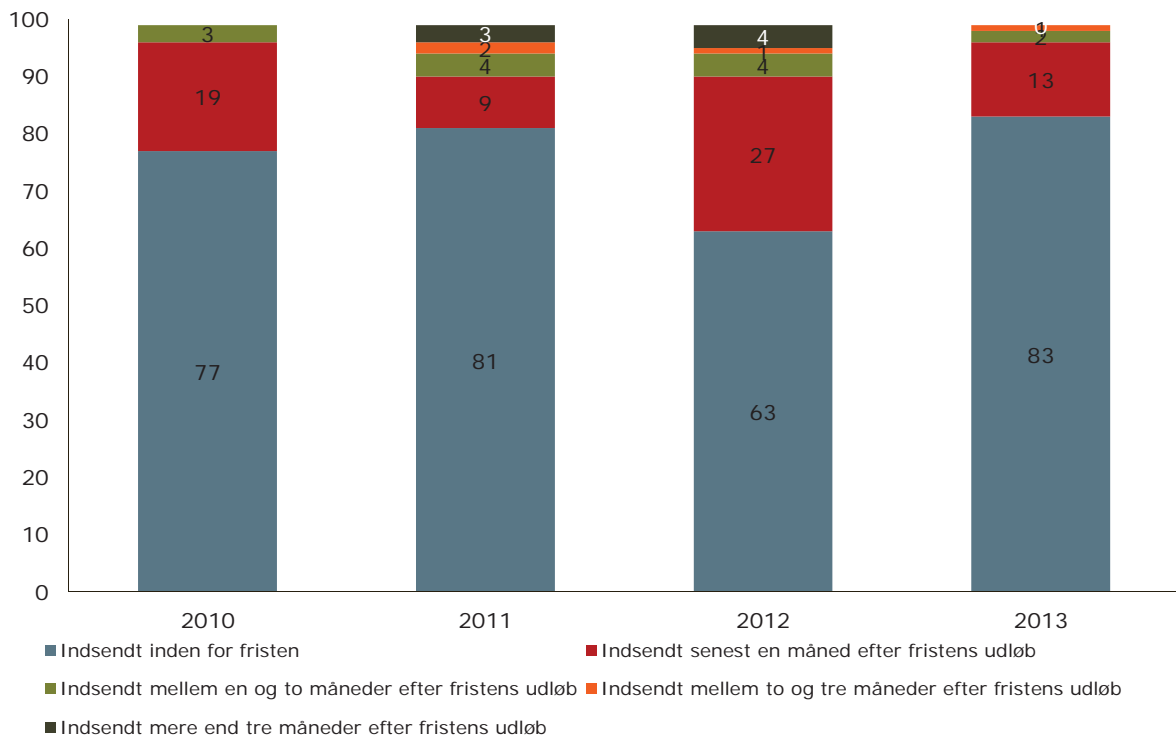
Revisionsberetningen skal være godkendt af kommunalbestyrelsen inden den sendes til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen anser først beretningen for at være indsendt, når alt materiale er modtaget. For regnskabsåret 2013 modtog Ankestyrelsen 83 beretninger inden for fristen. Det er 20 flere end året før. 13 af de 16 beretninger, der ikke er modtaget inden for fristen er dog indsendt senest en måned efter fristens udløb.

Selvom der således er indtrådt en væsentlig stigning i antallet af kommuner, der indsender beretningerne rettidigt, opfordrer Ankestyrelsen til, at kommunerne overholder fristen. Alle beretninger er indsendt elektronisk til Ankestyrelsen på mailadressen revision@ast.dk.

⁵ Indsat ved bekendtgørelse nr. 1509 af 13. december 2013, der trådte i kraft 1. januar 2014.

Figur 3.1 Overholdelse af tidsfristen for indsendelse af revisionsberetninger, regnskabsårene 2009-2013, antal

3.2 Afsendelse af decisionsskrivelser

Der er i lovgivningen ikke fastsat en frist for, hvornår decisionsskrivelserne skal være sendt til kommunerne, men det er aftalt, at alle decisionsskrivelser bør være sendt senest 1. april og gerne tidligere. 95 kommuner modtog deres decisionsskrivelse for regnskabsåret 2013 senest den 1. april 2015. De sidste fire kommuner modtog deres decisionsskrivelse under tre uger efter.

Tabel 3.1 Overholdelse af tidsfristen for afsendelse af decisionsskrivelser, regnskabsårene 2009-2013, antal

	2009	2010	2011	2012	2013
Fristen overholdt	99	99	98	98	95
Fristen ikke overholdt			1	1	4

Med virkning fra regnskabsåret 2014 er fristerne for regnskabsafklæggelse og indsendelse af revisionsberetninger rykket frem med en måned. Ankestyrelsen har derfor haft som intern målsætning, at den overvejende del af decisionsskrivelserne for regnskabsåret 2013 skulle være sendt en måned før, det vil sige senest den 1. marts 2015. Dette af hensyn til, at kommuner og kommunale revisorer skal have mulighed for at tage relevante forhold i decisionsskrivelsen med i revisionen af regnskabsåret 2014.

Ankestyrelsen fik afsendt 62 decisionsskrivelser inden den 1. marts 2015.

4 Vurdering af revisionsberetninger

4.1 Kategorisering af revisionsberetninger

Når Ankestyrelsen har gennemgået revisionsberetningerne, foretager styrelsen en intern kategorisering af beretningerne. Kategoriseringen sker på baggrund af de forhold som revisorerne anfører i beretningerne, herunder de afgivne revisionsbemærkninger og/eller forbehold samt konstaterede fejl og mangler ved sagsbehandlingen.

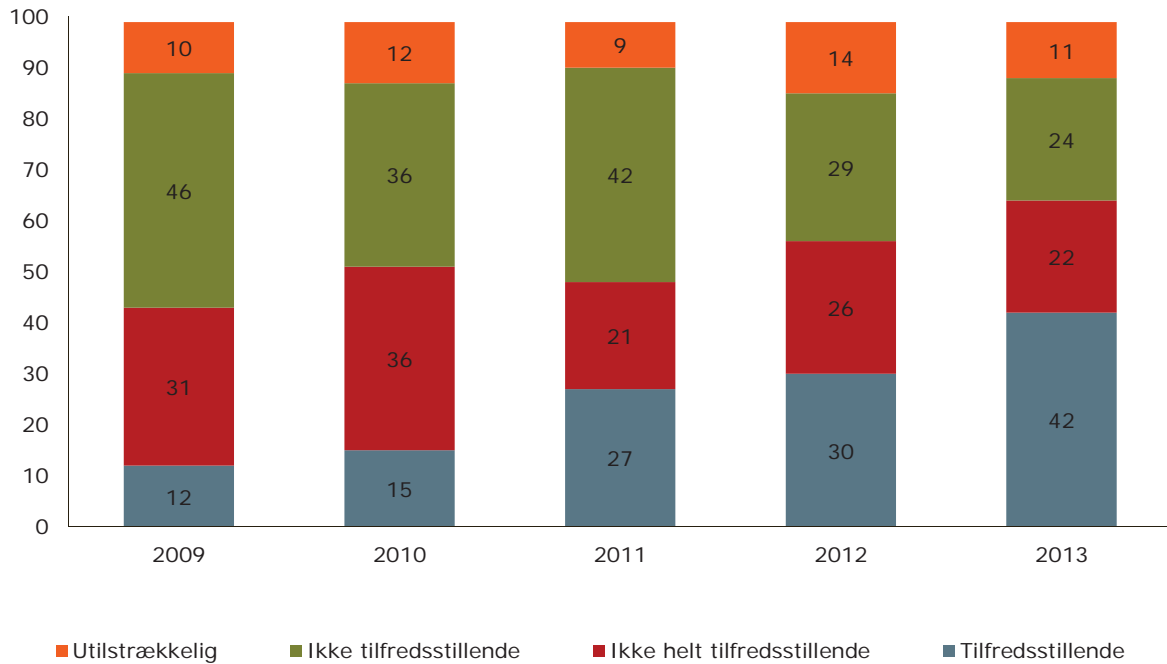
Kategoriseringen er et internt måleredskab, som Ankestyrelsen bruger til at følge og beskrive den generelle udvikling i kommunernes sagsadministration på de refusionsbærende områder i forbindelse med styrelsens tilsyn med revisionsberetningerne og refusionshjemtagelsen på de sociale områder.

Definition af kategorier, som kommunernes revisionsberetninger vurderes efter

Kategori	Definition
Tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder ingen fejl eller få enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning.
Ikke helt tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder få enkeltstående fejl primært med refusionsmæssig betydning
Ikke tilfredsstillende	Revisionsberetning indeholder en eller flere væsentlige fejl på flere sagsområder. Primært drejer det sig om: <ul style="list-style-type: none"> • Revisionsbemærkninger • Systematiske fejl • Et for højt fejlniveau både med og uden refusionsmæssig betydning • Mangelfulde forretningsgange
Utilstrækkelig	Revisionsberetning indeholder en eller flere af følgende fejl: <ul style="list-style-type: none"> • Forbehold fra revisionen • Revisionsbemærkninger videreført fra tidligere år • Eventuelt alvorlige systematiske fejl • Manglende opfølgning på aftaler vedrørende forbedring af sagsbehandling med videre indgået med revisionen eller tilsynet

Figur 4.1 viser, hvordan vurderingen af revisionsberetningerne i de fire kategorier har været i perioden 2009-2013 på ministeriets områder.

Figur 4.1 Kategorisering af kommunernes revisionsberetninger, regnskabsårene 2009-2013, antal

Gennemgangen af beretningerne for 2013 viser en generel forbedring i de kommunale revisionsberetninger i forhold til tidligere.

Efter gennemgangen af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2013, er 64 kommuners revisionsberetninger vurderet som "tilfredsstillende" eller "ikke helt tilfredsstillende".

I knap 2/3 af kommunerne har revisor således ikke fundet anledning til at afgive revisionsbemærkninger og/eller forbehold, og revisor har kun konstateret få eller ingen fejl eller mangler ved kommunens sagsadministration på personsagsområderne.

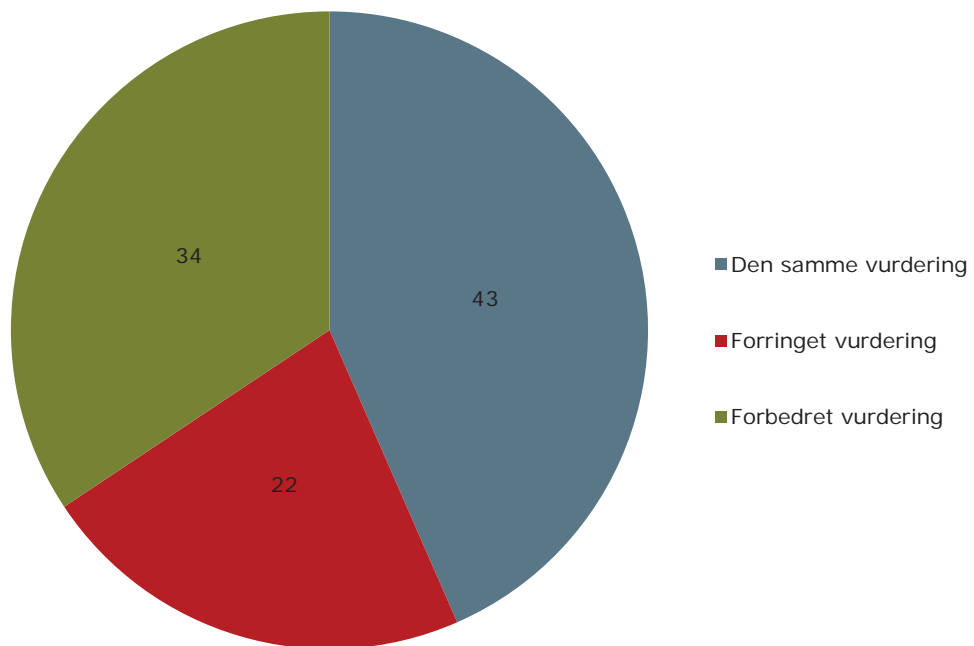
Gennemgangen af beretningerne for 2013 viser en positiv tendens til, at flere beretninger vurderes som "tilfredsstillende" end i tidligere år. Således er 40 procent flere beretninger vurderet som "tilfredsstillende" i 2013 i forhold til 2012, i det antallet er steget fra 30 til 42 beretninger.

Også i forhold til antallet af revisionsberetninger, der er kategoriseret som "utilstrækkelig", ses en forbedring fra regnskabsåret 2012 til 2013.

Der er lidt færre beretninger for 2013, som er vurderet i denne kategori end i 2012. Der er dog stadig 11 kommuner, hvor revisor har afgivet forbehold, videreført en eller flere revisionsbemærkninger fra tidligere år, konstateret alvorlige systematiske fejl eller, hvor kommunen ikke har fulgt tilfredsstillende op på aftaler om forbedring af sagsbehandlingen.

Figur 4.2 viser, hvordan kategorisering af de enkelte kommuners revisionsberetninger er i 2013 sammenlignet med 2012. I alt 77 kommuners revisionsberetning for 2013 er vurderet i enten den samme eller en bedre kategori end i 2012.

Figur 4.2 Kategoriseringen af de enkelte kommuners revisionsberetninger i regnskabsåret 2013 sammenlignet med kategorien i 2012, antal

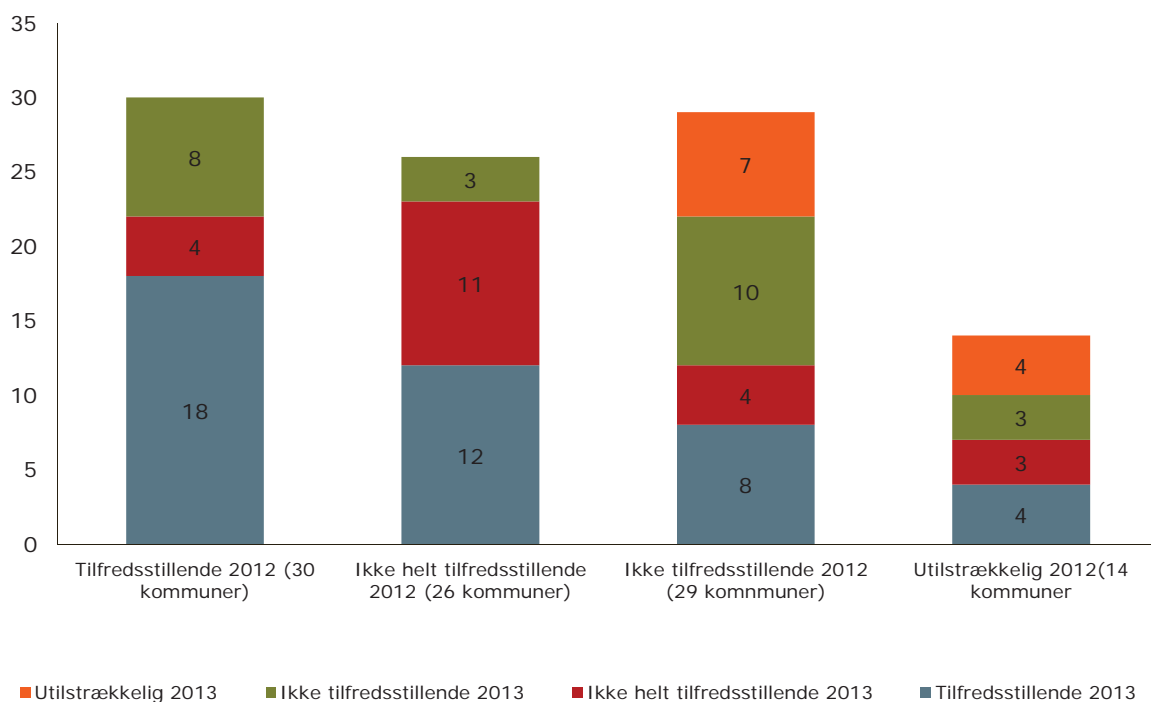
Figur 4.3 supplerer figur 4.2 og viser, hvordan udviklingen i vurderingen af de enkelte kommuners revisionsberetninger er fra regnskabsåret 2012 til 2013.

Det fremgår af figur 4.3, at af de 14 kommuner, hvor beretningen i 2012 er kategoriseret som "utilstrækkelig", er der 10 kommuner, hvor beretningen er vurderet i en bedre kategori i 2013. Fire af kommunerne har formået at rette op på fejl og mangler i så høj en grad, at revisionsberetningen i 2013 er vurderet som "tilfredsstillende."

Samtidig er det dog kun 18 af de 30 kommuner, hvor beretningen i 2012 blev vurderet som "tilfredsstillende", det har holdt niveauet i beretningen for 2013.

Af de 12 beretninger, hvor vurderingen for 2013 er dårligere end for 2012, bemærkes, at ingen af beretningerne er påført forhold fra revisor i et omfang, der medfører en vurdering som "utilstrækkelig".

Figur 4.3 Sammenligningen af kategoriseringen af kommunernes revisionsberetninger i de enkelte kategorier fra regnskabsåret 2012 til 2013,

4.2 Kategorisering af fejl og mangler konstateret i revisionsberetningerne

Ved gennemgangen af revisionsberetningerne, kategoriserer Ankestyrelsen de fejl og mangler, som de kommunale revisorer har konstateret og beskrevet i revisionsberetningerne.

Ankestyrelsen kategoriserer de konstaterede fejl og mangler på fejltypen, jf. forklaringen til figur 5.2. Opgørelsen af konstaterede fejl og mangler baserer sig alene på, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde, og ikke på antallet af gange den enkelte fejltypen, er konstateret eller på antallet af fejl, der er konstateret.

På hvert enkelte personsagsområde kan den samme fejltypen dog optræde flere gange afhængig af om, der er tale om enkeltstående eller systematiske fejl, og om de har refusionsmæssig betydning eller ej.

Tabel 4.1, viser, hvordan de konstaterede fejl og mangler i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2013 fordeler sig på de enkelte personsagsområder, uanset om forholdene har ledt til revisionsbemærkninger eller ej i beretningerne.

Af de konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne er langt de fleste konstateret på servicelovens område, i det knap 79 procent af fejlene kan henføres til serviceloven. Endvidere er det knap 48 procent af de konstaterede fejl og mangler, der kan henføres til områderne efter servicelovens §§ 41, 42 og 100 (merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter til voksne). Fordelingen af kommuner med og uden fejl på de enkelte personsagsområder fremgår af evalueringens bilag 1.

Tabel 4.1 Fordelingen af fejl på de enkelte personsagsområder, regnskabsåret 2013, procent

SEL § 176 ⁶ - Særligt dyre enkeltsager	31,0
SEL § 41 - Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	18,8
SEL § 100 - Merudgifter til voksne	14,7
SEL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	14,4
IL kap. 6 - Hjælp i særlige tilfælde	7,5
LAS kap. 10 - Hjælp i særligt tilfælde (enkeltudgifter, sygebehandling, særlig hjælp vedrørende børn, flytning)	5,6
Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension – Førtidspension	2,5
Lov om social pension - Tillæg til pensionister	1,9
Repatrieringslovens §§ 7-8 - Udbetaling af repatrieringsstøtte m.v.	1,6
IL § 45 - Fejl vedrørende refusion, grund og/eller resultattilskud	0,6
SEL § 110 - Botilbud til personer med særlige sociale problemer	0,6
LAS kap. 10a – Efterlevelseshjælp	0,3
SEL § 181 - Hjælp til flygtninge (udgifter med 100 % statsrefusion)	0,3
I alt	100

Bem: Der er 20 kommuner, hvor revisor har konstateret fejl og mangler i de underliggende personsager, der er undersøgt i forbindelse med revisionen af området efter SEL § 176. De konstaterede fejl og mangler er for 16 kommuners vedkommende på området efter servicelovens § 52 – foranstaltninger til børn og/eller det specialiserede voksenområde efter servicelovens §§ 85-108.

⁶ SEL § 176, er en refusionsbestemmelse, der omfatter udgifter til alle former for hjælp og støtte efter serviceloven. Enkeltsager, hvor det samlede udgiftsniveau oversiger grænsebeløbet, er omfattet for alle udgifter, og dermed også for udgifter der i sig selv ikke er refusionsbærende. De konstaterede fejl og mangler er konstateret i de underliggende personsager, uanset om der er tale om hjælp og støtte, efter bestemmelser, der er refusionsbærende eller ej.

Tabel 4.2 viser fordelingen af generelle og andre fejl, ligeledes uanset om de har medført revisionsbemærkninger eller ej. Ligesom for regnskabsåret 2012 er det fortsat området for kommunernes interne kontroller og ledelsestilsyn, som tegner sig for den største andel generelle og andre fejl. Knap en tredjedel af de generelle og andre fejl er konstateret på dette område.

Fejltypen "andet" dækker for hovedparten af tilfældene over to problemstillinger. Den ene er, at revisor i flere tilfælde har påpeget, at der er problemer med at kontrollere de revisorpåtegnede taksterklæringer på Tilbudsportalen. Ankestyrelsen er i gang med at afklare omfanget af problemstillingen og eventuelle konsekvenser heraf.

Den anden problematik vedrører, at revisor i flere tilfælde har påpeget, at kommunerne ikke har mulighed for at kontrollere Udbetaling Danmarks opkrævning direkte fra kommunen. Dette problem er ikke længere aktuelt, da der med lov nr. 523 af 29. april 2015 om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love er indført hjemmel til, at kommunen kan få registrantlister over de af kommunens borgere, der modtager kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark.

Tabel 4.2 Fordelingen af generelle og andre fejl, regnskabsåret 2013, procent

Interne kontroller og ledelsestilsyn	31,3
Andet	28,1
Opgørelse af endelig restafregning af statsrefusion	26,0
Statusafstemninger	6,3
It-sikkerhed og it-kontroller	3,1
Forretningsgange	2,1
Systemafstemninger	2,1
Overførsel af administrative omkostninger	1,0
I alt	100

Fordelingen af fejl, der har medført revisionsbemærkninger beskrives nærmere i afsnit 4.4. Det gælder både for fejl på personsagsområderne og de generelle og andre fejl.

4.3 Revisionsberetninger med forbehold

Der er ingen kommuner, hvor de kommunale revisorer i revisionsberetningen for regnskabsåret 2013 har fundet anledning til at påføre beretningen forbehold.

Dog er der fem tilfælde, hvor revisor har fundet anledning til at påføre forbehold på revisorerklæringen for opgørelsen over restafregning for boliglån.

Tabel 4.3 Revisionsberetninger med forbehold, regnskabsårene 2011-2013, antal kommuner

	2011	2012	2013
Revisionsberetninger med forbehold	0	1	0
Revisionsberetninger uden forbehold	99	98	99
Revisorerklæringer med forbehold	0	0	5
Pulje-/projektregnskaber med forbehold	1	3	0

Bem.: I alle fem tilfælde, hvor revisorerklæringer i 2013 er påført et forbehold, er det på refusionsopgørelsen for boliglån.

4.4 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger

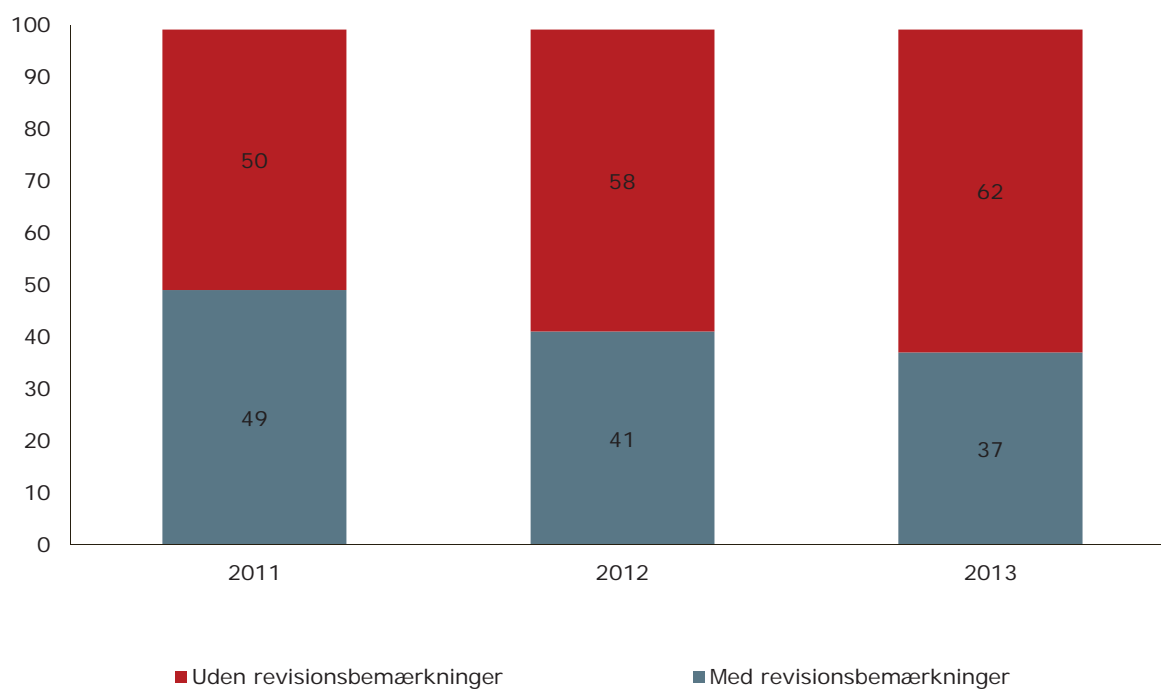
Ved gennemgangen af kommunernes revisionsberetninger for regnskabsåret 2013 er revisionsbemærkningerne, som revisorerne har påført beretningerne registreret enten som bemærkninger på det enkelte personsagsområde eller som bemærkninger på generelle og andre fejl.

På personsagsområder kan en revisionsbemærkning omfatte flere områder og flere fejltyper. En revisionsbemærkning der er kategoriseret som generelle eller andre fejl kan ligeledes omfatte flere fejltyper. En revisionsbemærkning kan således dække flere områder og være registreret flere gange.

Figur 4.4 viser, at 37 kommuner har en eller flere revisionsbemærkninger i deres revisionsberetninger for regnskabsåret 2013. Det er 4 kommuner færre end for regnskabsåret 2012, og 12 færre end for regnskabsåret 2011.

Tendensen til, at kommunernes revisorer konstaterer færre forhold, der udmønter sig i revisionsbemærkninger er således fortsat i regnskabsåret 2013.

Figur 4.4 Beretninger med og uden revisionsbemærkninger, regnskabsårene 2011-2013, antal

Fordelingen af de konstaterede fejl og mangler på de enkelte personsagsområder, når disse har medført en eller flere revisionsbemærkninger fremgår af tabel 4.4.

Det er de samme personsagsområder, hvor konstaterede fejl og mangler medfører revisionsbemærkninger, som de områder, hvor der overordnet set er konstateret flest fejl og mangler, jf. tabel 4.1.

Andelen af fejl og mangler, der medfører en eller flere revisionsbemærkninger kan for godt 85 procent af tilfældene henføres til servicelovens områder.

Tabel 4.4 Fordelingen af de konstaterede fejl og mangler på de enkelte personsagsområder, når fejlene har medført en eller flere revisionsbemærkninger, procent

SEL § 176 - Særligt dyre enkeltsager ⁷	32,2
SEL § 41 - Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	26,4
SEL § 100 - Merudgifter til voksne	14,4
SL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	12,1
IL kap. 6 - Hjælp i særlige tilfælde	9,2
LAS kap. 10 - Hjælp i særlige tilfælde (enkeltudgifter, sygebehandling, særlig hjælp vedrørende børn, flytning)	3,4
Repatreringslovens §§7-8 - Udbetaling af repatrieringsstøtte m.v.	1,1
IL § 45 - Fejl vedrørende refusion, grund og/eller resultattilskud	0,6
SEL § 181 - Hjælp til flygtning (udgifter med 100 % statsrefusion)	0,6
Øvrige områder ⁸	0,0
I alt	100

Bem.: Otte kommuner er registreret med en eller flere revisionsbemærkninger på området efter servicelovens § 176. Revisionsbemærkningerne er givet i alle tilfælde på enten det specialiserede børneområde (fire kommuner) og det specialiserede voksenområde (syv kommuner). Tre af kommunerne har revisionsbemærkninger på begge områder. De underliggende personsagsområder drejer det sig altovervejende om områderne efter servicelovens §§ 52 og 85-108.

Tilsvarende viser tabel 4.5, hvordan fordelingen er, når det kommer til de generelle og andre fejl. Det er her fejltypen "andet", som tegner sig for den største andel i det 40 procent af de fejl, der har medført revisionsbemærkninger er inden for denne fejltype.

Det drejer sig for langt størstedelen af tilfældene om problemstillingen vedrørende kommunernes mulighed for at kontrollere deres betalinger til Udbetaling Danmark, jf. også afsnit 4.2 og tabel 4.2.

⁷ Se note 6.

⁸ SEL § 72 – advokatbistand, aktindsigt m.v., LAS kap. 10a – efterlevelseshjælp, Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension – Førtidspension, Lov om social pension - tillæg til pensionister, SEL § 109 – botilbud/kvindekrisecentre, SEL § 110 - botilbud til personer med særlige social problemer, Lov om individuel boligstøtte – boliglån, samt områder med særlige rapporteringskrav

Table 4.5 Fordelingen af de generelle og andre fejl, når fejlene har medført revisionsbemærkninger, procent

Andet	42,3
Opgørelse af endelig restafregning af statsrefusion	23,1
Interne kontroller og ledelsestilsyn	15,4
Statusafstemninger	15,4
Systemafstemning	3,8
Forretningsgang	0,0
It-sikkerhed og it-kontroller	0,0
Overførsel af administrative omkostninger	0,0
I alt	100

5 Kommuner med fejl på personsagsområderne

I lige knap halvdelen af kommunernes revisionsberetninger har revisor i forbindelse med revisionen for regnskabsåret 2013 ikke konstateret fejl i sagsbehandlingen på personsagsområderne på det daværende Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold ressortområde. Det er ikke alle kommuner, hvor der er konstateret fejl og mangler på personsagsområderne, at revisor har fundet, at fejlene har en så væsentlig karakter, at de medfører revisionsbemærkning, se herom afsnit 4.4.

De kommunale revisorer har konstateret en eller flere fejl i 52 kommuners sagsadministration på det sociale område, jf. tabel 5.1.

Tabel 5.1 Kommuner, hvor revisor har konstateret fejl og mangler på et eller flere personsagsområder, antal

	2012	2013
Kommuner med fejl på personsagsområder	61	52
Kommuner uden fejl på personsagsområder	38	47
I alt	99	99

Serviceovens områder efter §§ 41 (merudgiftsydelse til forsørgelse af børn), 42 (tabt arbejdsfortjeneste), 100 (merudgifter til voksne) og 176 (særligt dyre enkeltsager) samt integrationslovens kapitel 6 (hjælp i særlige tilfælde) er de områder, som efter de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2013 er mest fejlbehæftede, jf. afsnit 4.2 og tabel 4.1.

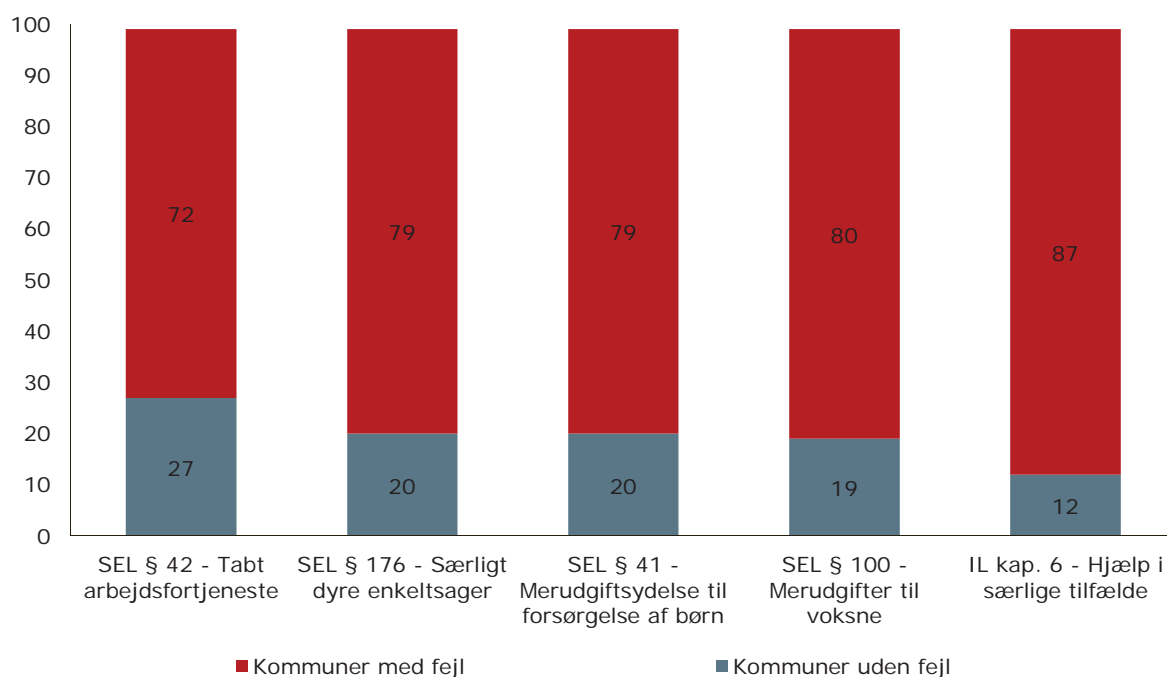
Figur 5.1 viser antallet af kommuner med og uden fejl på disse fem personsagsområder⁹. Der var for regnskabsåret 2013 27 kommuner, hvor revisor konstaterede fejl på området efter servicelovens § 42, tabt arbejdsfortjeneste. Dette er lidt flere end i 2012, hvor 25 kommuner havde fejl på området.

Ligeledes er der en mindre stigning i antallet af kommuner, som havde fejl på området efter servicelovens § 41, merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, hvor antallet er steget fra 19 til 20¹⁰.

⁹ Evalueringens bilag 1 viser fordelingen på alle personsagsområderne.

¹⁰ Evalueringen for regnskabsåret 2012 findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk.

Figur 5.1 Kommuner med og uden fejl inden for de fem mest fejlbehæftede personsagsområder, regnskabsåret 2013, antal

Figur 5.2 viser, hvordan de konstaterede fejl på de 5 mest fejlbehæftede områder fordeler sig på fejlniveauerne "enkelstående fejl uden refusionsmæssig betydning", "enkelstående fejl med refusionsmæssig betydning", "systematiske fejl uden refusionsmæssig betydning" og "systematiske fejl med refusionsmæssig betydning".

Illustrationen af de konstaterede fejl og mangler baserer sig på, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde, og ikke på antallet af gange fejltypen er konstateret eller antallet af fejl, der er konstateret, jf. også afsnit 4.2.

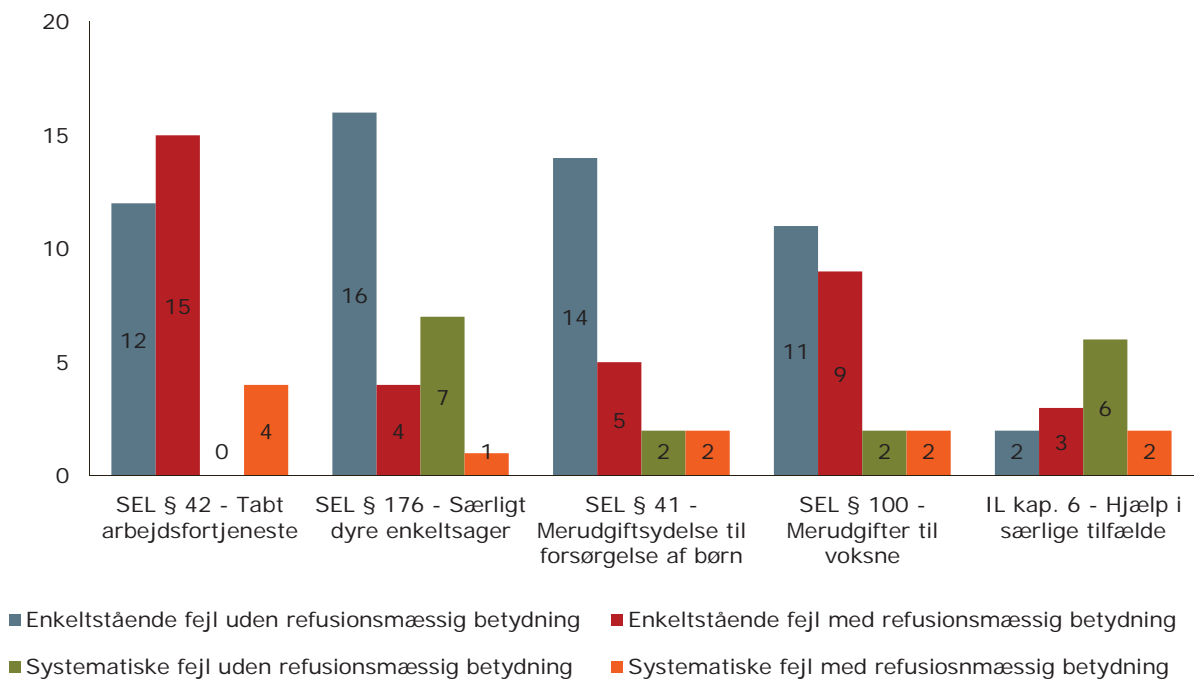
Hver enkelt fejltype, kan være konstateret på flere forskellige fejlniveauer inden for hvert enkelt personsagsområde. Samme fejltype kan derfor tælle med flere gange hos den enkelte kommune. Summen af fejl på det enkelte personsagsområde, jf. figur 5.2, svarer derfor ikke til antallet af kommuner, der har fejl på området, jf. figur 5.1.

Det fremgår af figur 5.2, at de fejl og mangler, der er konstateret i forbindelse med revisionsberetningerne for 2013, i overvejende grad oftest er enkelstående fejl uden refusionsmæssig betydning. Dog er der på området efter servicelovens § 42, tabt arbejdsfortjeneste, flest kommuner med enkelstående fejl med refusionsmæssig betydning. Fejltyperne på dette fejlniveau er oftest "fejlagtig beregning, kontering og udbetaling" og "manglende vurdering", der eksempelvis omfatter tilfælde, hvor der er

sket fejlbergrning af ydelsen og pensionsbidrag eller, hvor der ikke er taget h3j3de for sparede udgifter ved beregningen af ydelsen.

På integrationslovens omr3de efter kapitel 6, hj3lp i s3rlige tilf3lde, er der i halvdelen af de kommuner, hvor der er konstateret fejl p3 omr3det, tale om systematiske fejl. Fejlene har dog ikke refusionsm3ssig betydning. Der er oftest tale om fejltypene "manglende dokumentation" og "manglende vurdering", der omfatter, at der i sagerne mangler dokumentation for udgifterne, og at der ikke ses at v3re foretaget den kr3vede behovsvurdering.

Figur 5.2 Kommuner med fejl p3 de fem mest fejlbeh3ftede personsagsomr3der fordelt p3 fejlniveau, regnskabs3ret 2013, antal

6 Fejltyper på de fem mest fejlbehæftede personsagsområder

I dette kapitel redegøres for de forskellige fejltyper, som der er konstateret på de mest fejlbehæftede personsagsområder. Der henvises til afsnit 5.2 for nærmere beskrivelse af, hvordan de forskellige fejltyper er kategoriseret og registreret.

Bilag 1 viser fordelingen af, hvor mange kommuner, at revisor har konstateret fejl og mangler på de enkelte personsagsområder, og hvor mange kommuner, hvor revisor i regnskabsåret 2013 har fravalgt sagsgennemgang på de enkelte personsagsområder.

6.1 Servicelovens § 176 – Særligt dyre enkeltsager

I forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2013, har de kommunale revisorer i 20 kommuner konstateret fejl og mangler i kommunens administration af servicelovens § 176, særligt dyre enkeltsager.

SEL § 176, er en refusionsbestemmelse, der omfatter udgifter til alle former for hjælp og støtte efter serviceloven. Enkeltsager, hvor det samlede udgiftsniveau overstiger grænsebeløbet, er omfattet for alle udgifter, og dermed også for udgifter, der i sig selv ikke er refusionsbærende.

De konstaterede fejl og mangler er konstateret i de underliggende personsager, uanset om der er tale om hjælp og støtte, efter bestemmelser, der er refusionsbærende eller ej.

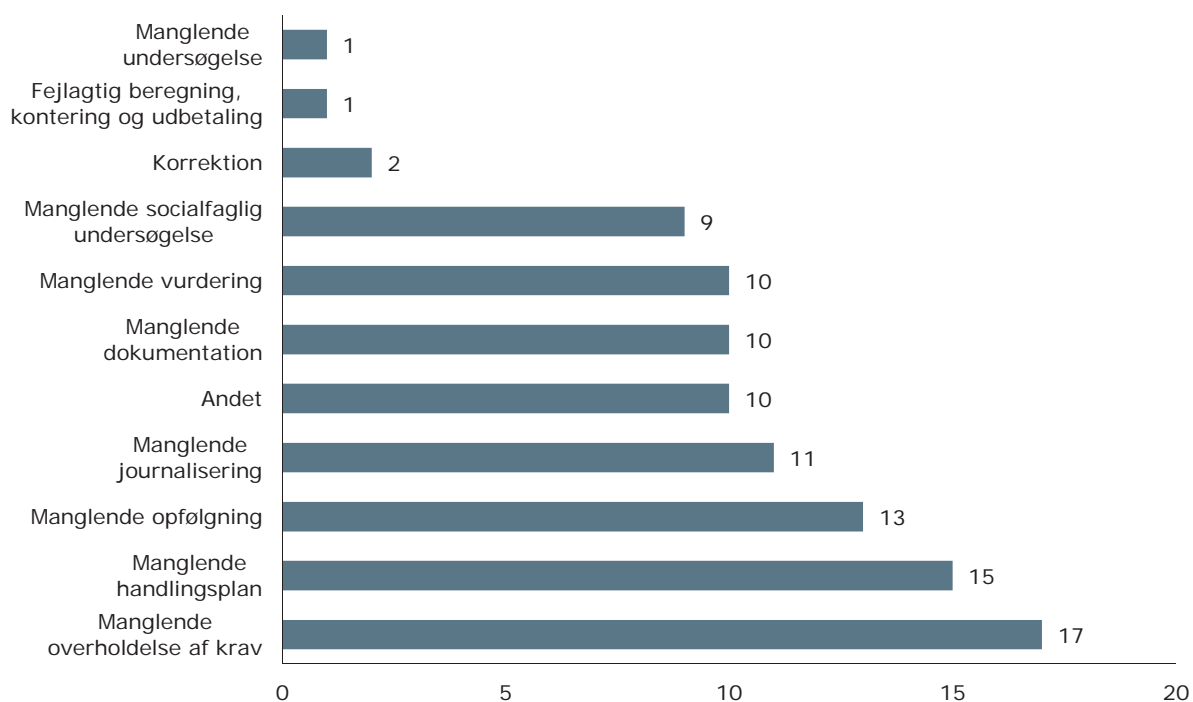
De konstaterede fejl og mangler er for 16 af de 20 kommuners vedkommende på området efter servicelovens § 52, foranstaltninger til børn og/eller det specialiserede voksenområde efter servicelovens §§ 85-108, jf. også bemærkningerne til tabel 4.1 og 4.4.

Som det fremgår af tabel 6.1, er de hyppigst konstaterede fejl "manglende overholdelse af krav" og "manglende" handleplan".

Fejltypen "manglende overholdelse af krav" omfatter især tilfælde, hvor der ikke set at være afholdt børnesamtale eller indholdet af denne ikke ses dokumenteret samt manglende eller for sen udfærdigelse af børnefaglige undersøgelser.

På voksenområdet omfatter fejltypen ofte de tilfælde, hvor der mangler eller er mangelfuld faglig begrundelse for, at ydelsesmodtager er omfattet af personkredsen for den pågældende ydelse.

Figur 6.1 Fejltyper på området efter servicelovens § 176 – Særligt dyre enkeltsager, regnskabsåret 2013, antal

6.2 Servicelovens § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn

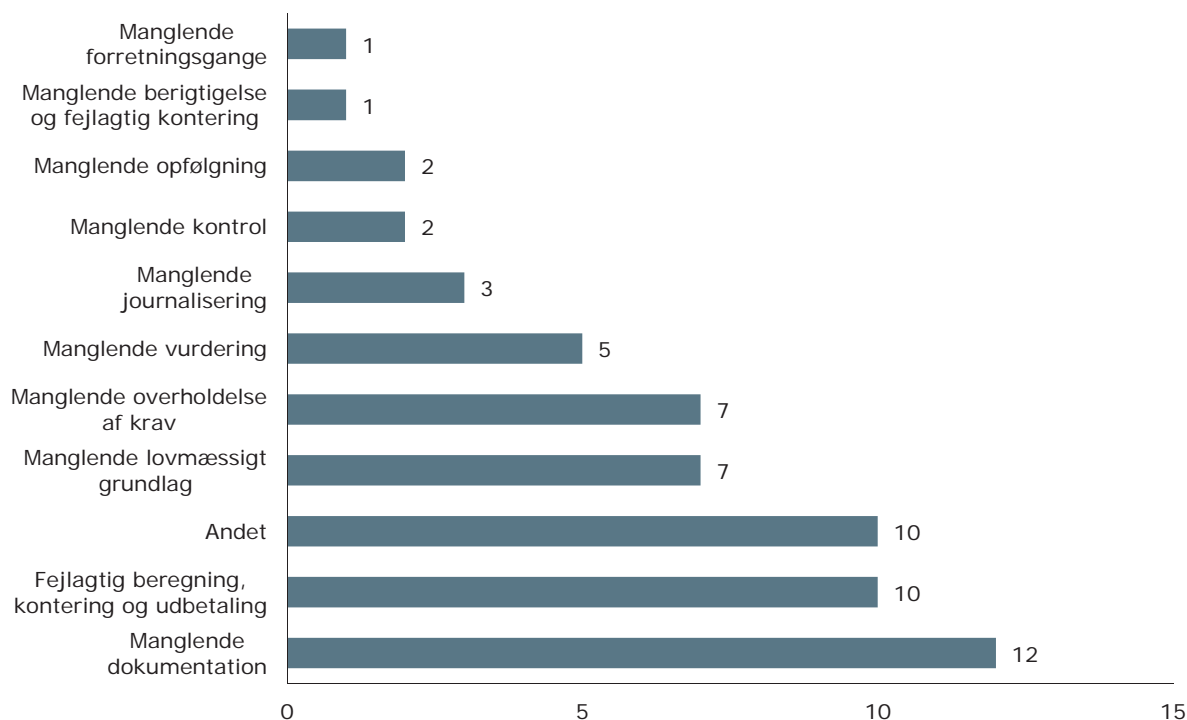
Der er 20 kommuner, hvor revisor i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2013 har konstateret fejl og mangler i kommunens administration af området efter servicelovens § 41, merudgiftsydelse til forsørgelse af børn.

Det er på dette område oftest fejltypene "manglende dokumentation" og "fejlagtig beregning, kontering og udbetaling", der er konstateret, jf. tabel 6.2. Fejltypene omfatter blandt andet tilfælde, hvor der mangler sandsynliggørelse af merudgifterne eller for, at merudgifterne skyldes funktionsnedsættelsen.

Fejltypen "andet" dækker over en række tilfælde, hvor revisor har påpeget, at kommunen i regnskabsåret 2013 har foretaget afregning direkte til leverandører af ydelser, der er bevilliget som merudgifter efter bestemmelsen. Frem til 1. januar 2014 var der ikke hjemmel til, at kommunerne kunne foretage direkte leverandørafregninger. Hjemlen er nu i § 4, stk. 2, i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom¹¹.

¹¹ Hjemlen blev indført med bekendtgørelse nr. 1548 af 16. december 2013 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom (gældende bekendtgørelse nr. 32 af 21. januar 2015)

Figur 6.2 Fejltyper på området efter servicelovens § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, regnskabsåret 2013, antal

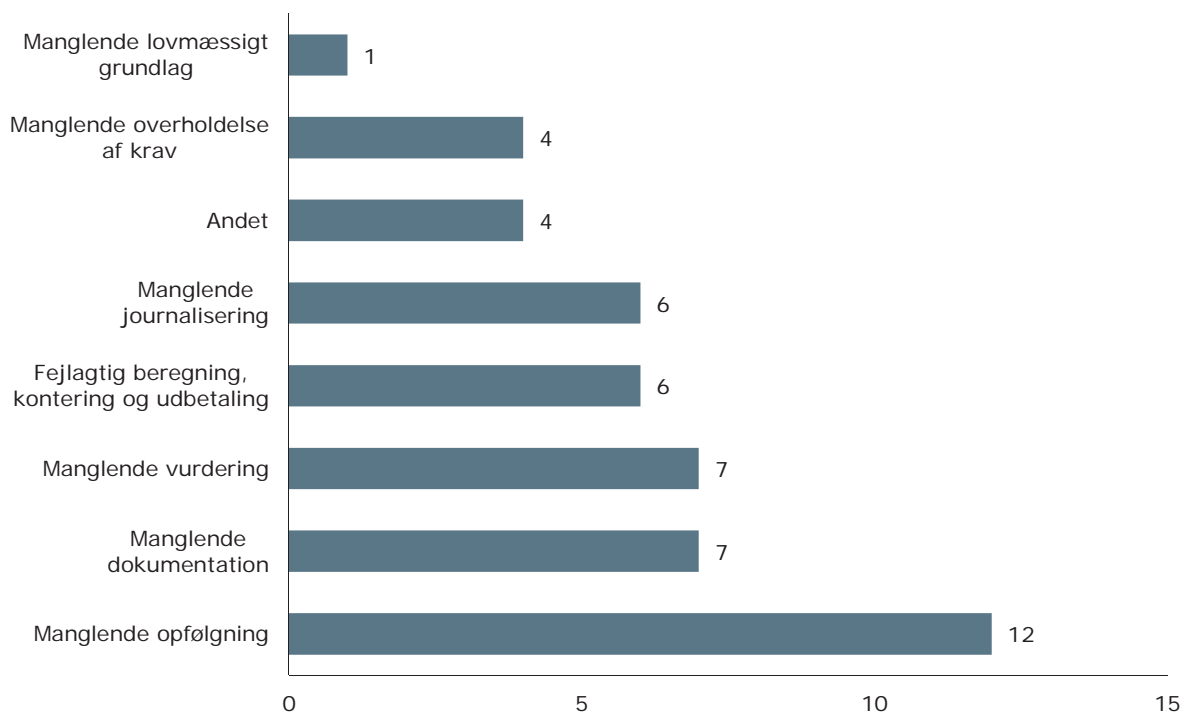
6.3 Servicelovens § 100 – Merudgifter til voksne

På området efter servicelovens § 100, merudgifter til voksne, er der 19 kommuner, hvor revisor i beretningerne for regnskabsåret 2013 har konstateret fejl og mangler.

Fejltypen, der oftest er konstateret er som det fremgår af tabel 6.3 "manglende opfølgning".

En del af disse tilfælde omhandler, at revisor i beretningen har anført, at den pågældende kommunen har været længe om eller på revisionstidspunktet endnu ikke havde afsluttet opfølgning i sagerne, som følge af den nye beregningsmetode, der trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2013.

Figur 6.3 Fejltyper på området efter servicelovens § 100 – Merudgifter til voksne, regnskabsåret 2013, antal

6.4 Servicelovens § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste

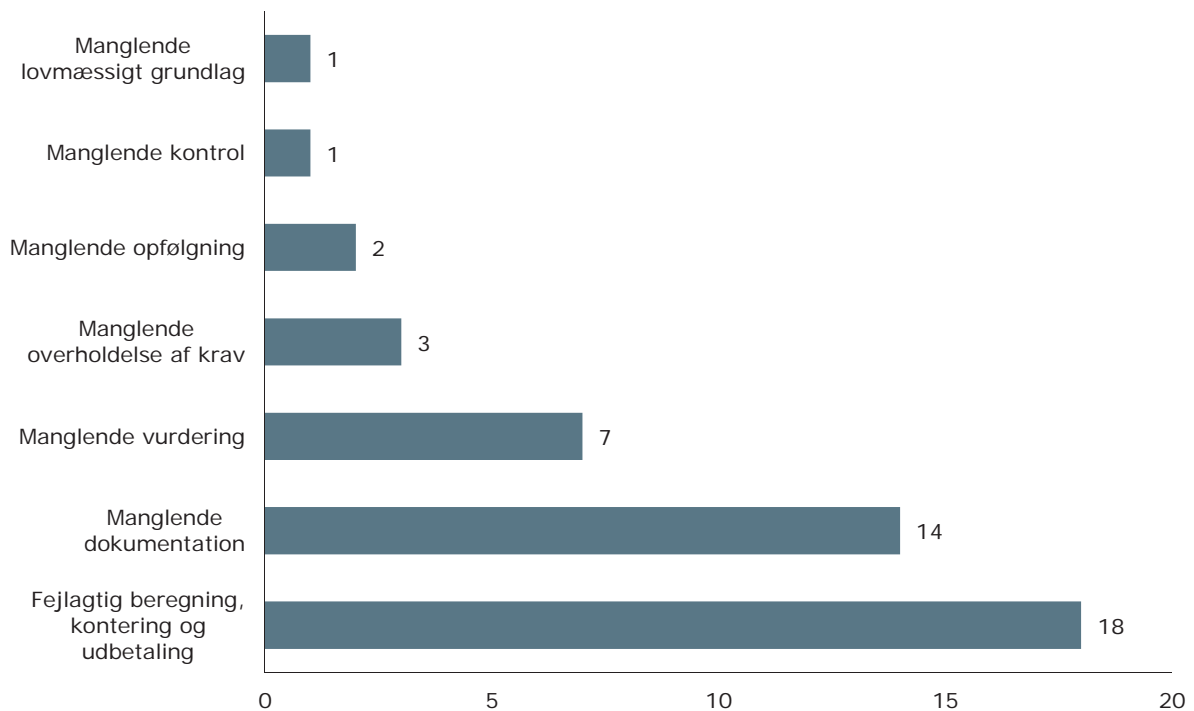
De kommunale revisorer har i 27 kommuner konstateret fejl og mangler på området efter servicelovens § 42, tabt arbejdsfortjeneste.

Som det fremgår af tabel 6.4, er den oftest konstaterede fejltype "fejlagtigt beregning, kontering og udbetaling".

Fejltypen dækker i flere tilfælde over, at kommunerne i forbindelse med bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste har fejlberegnet ydelsen, herunder i forhold til pensionsbidrag, eller, hvor der ikke er taget højde for sparede udgifter ved beregningen af ydelsen.

Fejltypen "manglende dokumentation" forekommer også ofte på dette område. Der er hovedsagligt tale om tilfælde, hvor der ikke er dokumentation for beregningsgrundlaget af ydelsen, men også tilfælde, hvor der mangler eller ikke er tilstrækkelig dokumentation for, at barnet er omfattet af bestemmelsens personkreds.

Figur 6.4 Fejltyper på området efter servicelovens § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste, regnskabsåret 2013, antal

6.5 Integrationslovens kapitel 6 – Hjælp i særlige tilfælde

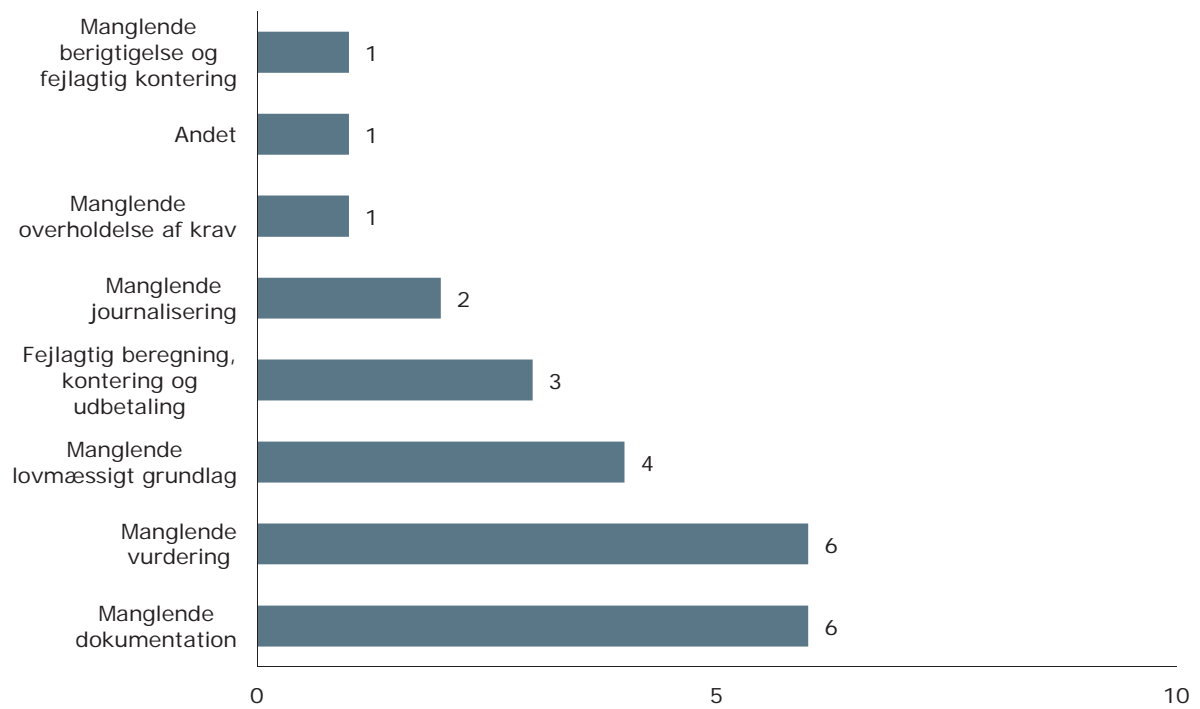
I 12 kommuner, hvor revisor har gennemgået området efter integrationslovens kapitel 6, hjælp i særlige tilfælde, er der konstateret fejl og mangler i forbindelse med revisionen.

De hyppigst konstaterede fejltyper er "manglende dokumentation" og "manglende vurdering", jf. tabel 6.5.

I hovedparten af tilfældene omfatter fejltypen, at der i sagerne mangler dokumentation for udgifterne, og at der ikke ses at være foretaget den nødvendige behovsvurdering.

Kommunernes opmærksomhed er i disse situationer henledt på muligheden efter regnskabsbekendtgørelsens § 45, for at fravige kravet om dokumentation for udgiftens afholdelse.

Figur 6.5 Fejltyper på området efter integrationslovens kapitel 6 – Hjælp i særlige tilfælde, regnskabsåret 2013, antal

7 Generelle fejl og andre fejl

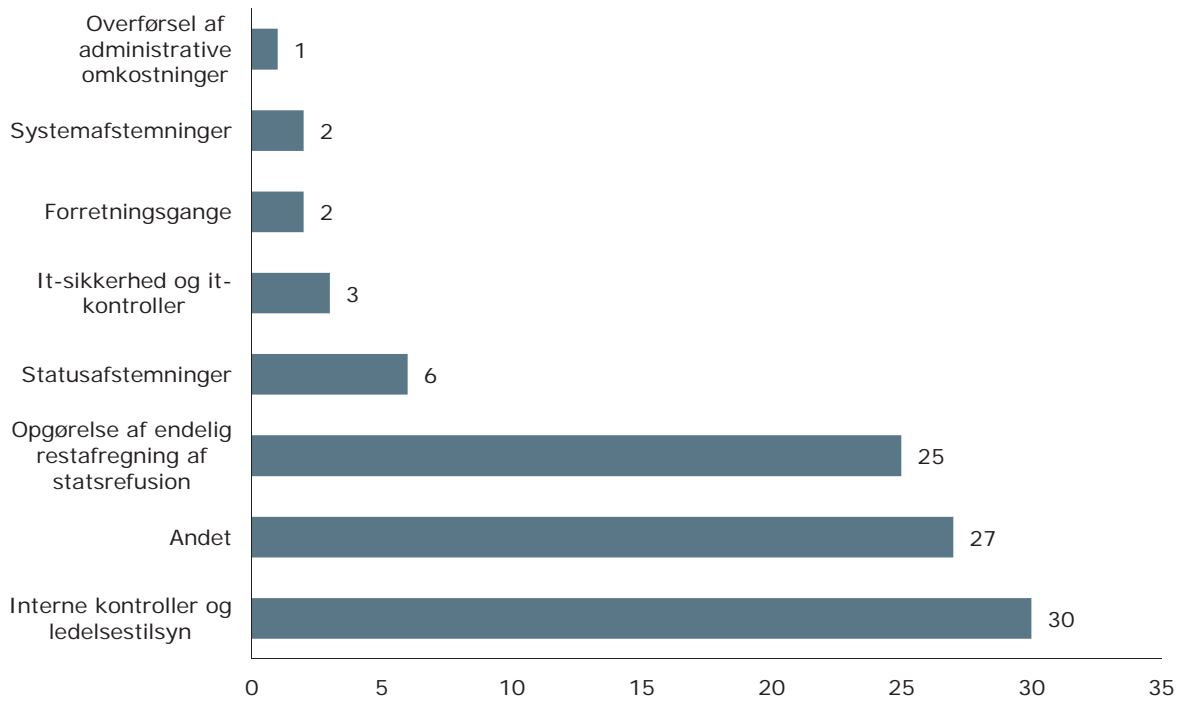
Der er i alt konstateret 96 tilfælde af generelle og andre fejl i beretningerne for regnskabsåret 2013. Dette er et stort fald fra regnskabsåret 2012, hvor der i alt blev konstateret 131 generelle og andre fejl.

De generelle og andre fejl er fordelt på 56 kommuner, hvilket også er et fald fra 2012, hvor der var 71 kommuner, der havde generelle eller andre fejl.

Det ses af tabel 7.1, at det er området for kommunernes interne kontroller og ledelsestilsyn, som tegner sig for den største andel generelle og andre fejl. Knap en tredjedel af de generelle og andre fejl er konstateret på dette område.

Fejltypen "andet" dækker for hovedparten af tilfældene over to problemstillinger, jf. også afsnit 4.2. Den ene er, at revisor i flere tilfælde har påpeget, at der har været problemer med at kontrollere de revisorpåtegnede taksterklæringer på Tilbudsportalen.

Den anden problematik vedrører, at revisor i flere tilfælde har påpeget, at kommunerne ikke har mulighed for at kontrollere Udbetaling Danmarks opkrævning direkte fra kommunen. Dette problem er ikke længere aktuelt, da der med lov nr. 523 af 29. april 2015 om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love er indført hjemmel til, at kommunen kan få registrantlister over de af kommunens borgere, der modtager kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark.

Figur 7.1 Generelle og andre fejl, regnskabsåret 2013, antal

8 Ankestyrelsens tilsyn og opfølgning

Hvis revisionen har givet den kommunale revisor anledning til kommentarer eller revisionsbemærkninger, der rejser tvivl om kommunens administration af det daværende Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds område, har Ankestyrelsen, som led i det udførte tilsyn, haft mulighed for at bede kommunens revisor om at følge op på området i beretningen for det næstfølgende regnskabsår.

Fra og med regnskabsåret 2014 betyder ressortomlægningen, jf. kongelig resolution af 28. juni 2015, at det er de nye ressortministerier, der fremover forestår behandlingen af de ressortomlagte områder i relation til de kommunale revisionsberetninger og kommunernes hjemtagelse af statsrefusion, jf. også kapitel 1 og 3.

Ved en anmodning om opfølgning i næste års beretning, bedes kommunens revisor i denne forholde sig eksplicit til, om kommunen har rettet de fejl, som i et år har medført en kommentar eller revisionsbemærkning.

Ankestyrelsen har i forbindelse med gennemgangen af revisionsberetningerne også mulighed for at bede den enkelte kommune indsende en redegørelse med en beskrivelse af status på et givet område, som giver anledning til bekymring. Den pågældende kommune bliver oftest også bedt om at beskrive i redegørelsen, hvordan kommunen agter at rette op på fejlniveauet.

Formålet med både revisors opfølgning og kommunens redegørelse er, at Ankestyrelsen på den måde kan følge om kommunen får rettet op på de fejl, som revisor i et år har konstateret på et område.

Formålet er endvidere at sikre, at kommunerne skærper deres opmærksomhed på vigtigheden af, at der ikke sker væsentlige fejl i administrationen på det sociale område.

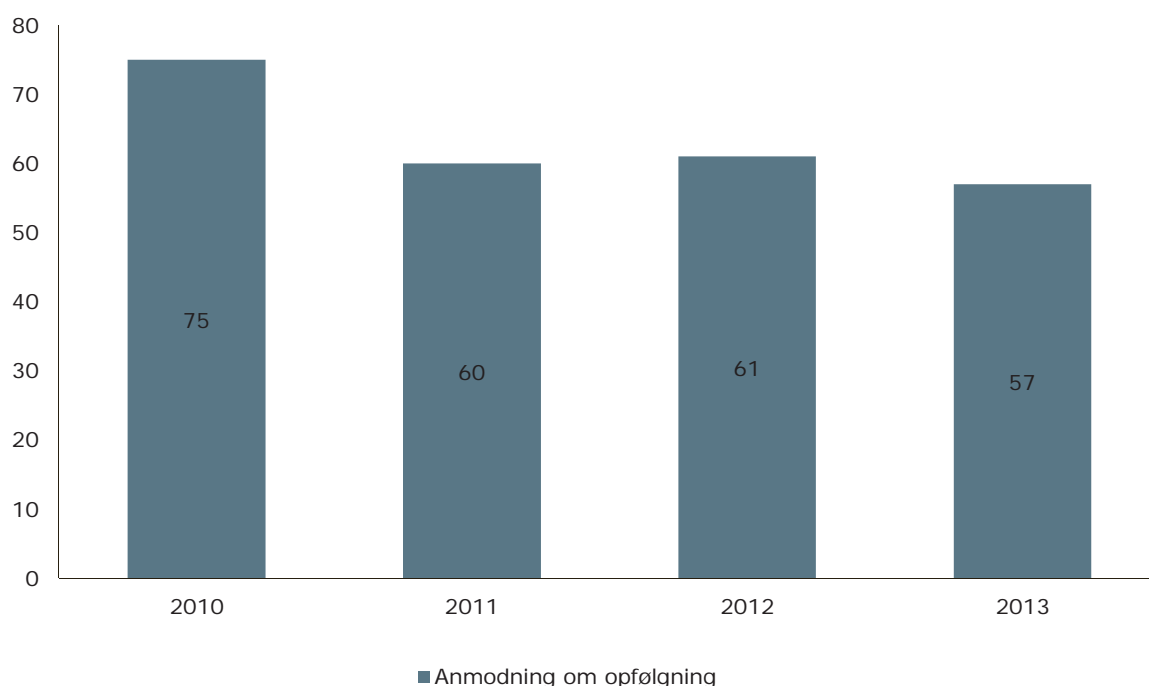
Figur 8.1 viser udviklingen i antallet af kommuner, hvor revisor i forbindelse med decisionskrivelsen er bedt om at følge op på et eller flere områder i forbindelse med revisionsberetningen for det efterfølgende regnskabsår.

Der ses en positiv tendens til, at der har været behov for at bede om opfølgning hos færre kommuner.

I forbindelse med gennemgangen af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2010 blev kommunes revisor i 75 tilfælde anmodet om en opfølgning i beretningen for regnskabsåret 2011.

Efter gennemgangen af beretningerne for 2013, er kommunens revisor i 57 tilfælde bedt om en opfølgning i forbindelse med regnskabsåret 2014. Det svarer til et fald på cirka 25 procent.

Figur 8.1 Kommuner, hvor revisor er bedt om opfølgning i det efterfølgende år, regnskabsårene 2010-2013, antal

Figur 8.2 viser udviklingen i antallet af kommuner, der er blevet bedt om at indsende en eller flere redegørelser i regnskabsårene 2010-2013.

I forbindelse med gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2013, har Ankestyrelsen fundet anledning til at bede 10 kommuner indsende en redegørelse på et eller flere områder.

Dette er et fald på godt 50 procent i forhold til resultatet af gennemgangen af beretningerne for 2010, hvor der blev fundet grund til at bede om redegørelser fra 21 kommuner.

Også set i forhold til resultatet af gennemgangen for 2012 er der tale om et fald fra 12 til 10 kommuner.

Figur 8.2 Kommuner, der er bedt indsende redegørelse, regnskabsårene 2010-2013, antal

9 Temarevision 2013 – kommunernes hjemtagelse af statsrefusion over året

Det daværende Social- og Integrationsministerium udmeldte i skrivelse af 30. januar 2013 emnet for den temarevision, som de kommunale revisorer skulle foretage i forbindelse med revisionen for regnskabsåret 2013.

Temarevisionen er udmeldt i henhold til § 71, stk. 7, i dagældende bekendtgørelse nr. 1405 af 28. december 2011 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på Social- og Integrationsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters og Ministeriet for Børn og Undervisnings ressortområder¹².

Det følger heraf, at der kan stilles krav om, at kommunernes revisorer foretager en særlig revision på et eller flere sagsområder udmeldt af ministeriet, og at de udmeldte sagsområder indgår i revisors planlægning af den samlede årlige revision af sagsområder omfattet af bekendtgørelsen.

Der kan foretages temarevision hvert andet år, og emnet fastsættes på skift af Beskæftigelsesministeriet og Social- og Indenrigsministeriet.

9.1 Baggrund for temarevisionen 2013

Kommunerne anmelder kvartalsvist statsrefusion baseret på deres forventning om næste kvartals udgiftsniveau. Samtidig foretager kommunerne løbende restafregning hvert kvartal, når det viser sig, at det faktiske udgiftsniveau afviger fra det forventede. Endelig foretager kommunerne en foreløbig og en endelig restafregning af de samlede udgifter i året. Den foreløbige og den endelige restafregning sker i det efterfølgende år.

Baggrunden for at iværksætte temarevisionen om kommunernes hjemtagelse af statsrefusion over året er, at ministeriet har behov for at foretage retvisende prognoser i forbindelse med den løbende regnskabsopfølgning hen over budgetåret.

Ministeriet har kunnet konstatere, at kommunerne på flere områder foretager forholdsvist store restafregninger efter udgangen af budgetåret, uden at der synes at være en systematik heri. Det er derfor vanskeligt at benytte kommunernes løbende refusionsanmodninger som grundlag for udarbejdelsen af retvisende prognoser.

¹² Bestemmelsen findes i § 66, stk. 7 i den nugældende bekendtgørelse nr. 552 af 28. april 2015 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters og Undervisningsministeriets ressortområder.

9.2 Temarevisionens formål

Formålet med temarevisionen har i forlængelse heraf været

- at sætte fokus på vigtigheden af rettidige refusionsanmodninger,
- at tilskynde kommunerne til at sikre, at der løbende i budgetåret foreligger et retvisende refusionsgrundlag,
- at der foretages den fornødne kvalitetssikring heraf, således at der i videst muligt omfang foretages korrekte refusionsanmodninger, og
- at kommunernes restafregninger og berigtigelser mindskes i størst muligt omfang.

Ministeriet har ønsket, at temarevisionens fokus er rettet mod, om:

- Den enkelte kommune foretager store korrektioner efter budgetårets udgang i den foreløbige og endelige restafregning?
- Dette alene gælder på enkelte sagsområder, eller er det generelt på alle sagsområder med statsrefusion?
- Hvad disse forholdsvist store korrektioner i kommunen skyldes?
- Kommunen havde mulighed for at foretage korrektionerne i budgetåret i forbindelse med de løbende restafregninger?
- Hvilke arbejdsgange der i så fald skulle ændres, og hvordan?

I vejledningen til temarevisionen, som er sendt ud til alle kommuner og kommunale revisorer den 28. juni 2013, er fokuspunkterne uddybet og følgende spørgsmål bedt besvaret:

1) Hensigtsmæssige forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning

- a) Har kommunen etableret betryggende og hensigtsmæssige forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning?
- b) Foretager kommunen den nødvendige kvalitetssikring af de løbende refusionsanmodninger, som sikrer, at refusionsanmodningerne afspejler det faktiske udgiftsniveau på det enkelte område?
- c) Har kommunen etableret et hensigtsmæssigt og velfungerende samarbejde mellem økonomiforvaltning og fagforvaltninger i forbindelse med refusionsanmodningerne og opfølgningen herpå?
- d) Anvender kommunen dispositionsregnskaber som udgangspunkt for anmodningerne om forskudsrefusion?

2) Ændring/korrektion i de løbende refusionsanmodninger, inklusiv de løbende restafregninger

- a) Foretager kommunen systematisk analyse af eventuelle forskydninger/afvigelser i de kvartalsvise refusionsanmodninger inden for budgetåret?
- b) Foretager kommunen systematisk ændring/korrektion i årets løbende anmodninger om forskudsrefusion når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil?

- c) Foretager kommunen systematisk kvartalsvise løbende restafregninger, når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil?

3) Analyse af eventuelle forskydninger/afvigelser og/eller manglende restafregninger i de kvartalsvise refusionsanmodninger

- a) Foretager kommunen systematisk analyse af årsagerne til eventuelle store restafregninger efter budgetårets udgang?
- b) Ændrer kommunen systematisk forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning, når analyser mv. giver anledning hertil, jf. spørgsmål 3a?

4) Revisors anbefalinger til kommunen

- a) Vil revisor anbefale kommunen at foretage yderligere konkrete tiltag i forbindelse med kommunens tilrettelæggelse af hensigtsmæssige forretningsgange for og organisering af den kvartalsvise refusionsanmodning? Hvis ja, ønskes en beskrivelse heraf.
- b) Vil revisor anbefale kommunen at foretage yderligere tiltag, som kan sikre, at kommunen foretager ændring/korrektion i de løbende refusionsanmodninger? Hvis ja, ønskes en beskrivelse heraf.
- c) Vil revisor anbefale kommunen at foretage yderligere tiltag, som kan sikre, at kommunen løbende analyserer eventuelle forskydninger/afvigelser og/eller manglende restafregninger i de kvartalsvise refusionsanmodninger samt følger op herpå? Hvis ja, ønskes en beskrivelse heraf.

9.3 Metode og afgrænsning af lovområde

Alle kommuner¹³ er omfattet af temarevisionen, og revisor er bedt om at tilrettelægge revisionen, således at der skabes klarhed over, hvorvidt kommunens forretningsgange omkring den løbende refusionsanmodning er tilfredsstillende på alle sagsområder.

Temarevisionen har omfattet det daværende Social- og Integrationsministeriets regler på følgende lovområder:

- Lov om social service §§ 41, 42, 100, 109, 110, 176 og 181
- Lov om integration, kapitel 6 (§§ 34-39) og § 45
- Lov om repatriering, §§ 7-8
- Lov om aktiv socialpolitik, kapitel 10 og 10a (§§ 81-85a)

9.4 Hovedresultaterne fra temarevisionen

Temarevisionen viser, at kommunerne overordnet set har etableret betryggende og hensigtsmæssige forretningsgange for hjemtagelsen af statsrefusion.

¹³ Det er i relation til temarevisionen kun de 98 kommuner, der er indgået, da Christiansø ikke er omfattet af temarevisionen.

I langt den overvejende del af kommunerne bliver der foretaget den nødvendige kvalitetssikring af de løbende refusionsanmodninger til sikring af, at de afspejler det faktiske udgiftsniveau på de enkelte områder.

Temarevisionen viser også, at godt 70 procent af kommunerne systematisk analyserer eventuelle afvigelser i de kvartalsvise refusionsanmodninger inden for budgetåret.

Af de knap 30 procent, der ikke foretager systematiske analyser, har revisor oplyst i en række tilfælde, at kommunen dog foretager analyser af afvigelser, hvis de faktiske tal giver anledning til det eller hvis der skønnes behov for det.

Endvidere er det langt de fleste kommuner, der foretager systematiske ændringer/korrektioner i årets løbende anmodninger om forskudsrefusion og foretager systematiske kvartalsvise løbende restafregninger, når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil.

Endelig viser temarevisionen, at en væsentlig andel af kommunerne systematisk analyserer årsagerne til eventuelle store restafregninger efter budgetårets udgang, og foretager en systematisk ændring af forretningsgangen for den kvartalsvise refusionshjemtagelse, når analyserne giver anledning til det.

Af de kommuner, der ikke foretager systematiske analyser, er der flere kommuner, der ved store afvigelser ved budgetårets udgang, foretager analyse af årsagerne. Endvidere er der flere kommuner, der løbende revurderer arbejdsgangene for refusionshjemtagelsen

I det følgende gennemgås besvarelserne af de enkelte fokuspunkter. For revisors anbefalinger til kommunerne i forhold til at sikre en så korrekt løbende hjemtagelse af statsrefusion som muligt henvises til afsnit 9.5.

9.4.1 Hensigtsmæssige forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning

I forbindelse med hjemtagelsen af statsrefusion, både løbende og endeligt, er det vigtigt, at kommunen har etableret betryggende og hensigtsmæssige forretnings- og arbejdsgange.

Endvidere er det vigtigt, at anmodningerne om refusion er kvalitetssikret, så de afspejler det faktiske udgiftsniveau. Det er også en forudsætning, at oplysningsgrundlaget for refusionshjemtagelsen er både tilgængeligt og så vidt muligt afspejler det faktiske udgiftsniveau.

Stort set alle kommuner har etableret betryggende og hensigtsmæssige forretningsgange for refusionshjemtagelsen. Der er en enkelt kommuner, hvor revisor vurderer, at det ikke er tilfældet.

Tabel 9.1 Spørgsmål 1a. Har kommunen etableret betryggende og hensigtsmæssige forretningsgange? – antal

Ja	96
Nej	1
Delvist	1
I alt	98

90 kommuner foretager den nødvendige kvalitetssikring af de løbende refusionsanmodninger, som sikrer, at refusionsanmodningerne afspejler det faktiske udgiftsniveau på det enkelte område

Tabel 9.2 Spørgsmål 1b. Foretager kommunen den nødvendige kvalitetssikring af de løbende refusionsanmodninger, som sikrer, at refusionsanmodningerne afspejler det faktiske udgiftsniveau på det enkelte område? - antal

Ja	90
Nej	8
Delvist	2
I alt	98

I 91 kommuner er der etableret et hensigtsmæssigt og velfungerende samarbejde mellem økonomiforvaltning og fagforvaltning i forbindelse med refusionsanmodningerne og opfølgningen herpå.

Tabel 9.3 Spørgsmål 1c. Har kommunen etableret et hensigtsmæssigt og velfungerende samarbejde mellem økonomiforvaltning og forvaltninger i forbindelse med refusionsanmodningerne og opfølgningen herpå? - antal

Ja	91
Nej	6
Delvist	1
I alt	98

Det er kun cirka halvdelen af kommunerne, der anvender dispositionsregnskaber som udgangspunkt for anmodninger om forskudsrefusion.

Af de 44 kommuner, hvor dispositionsregnskaber ikke bliver anvendt, har de kommunale revisorer i flere tilfælde oplyst, at kommunen anvender en anden metode, der ligner og har samme formål, som dispositionsregnskaber.

Tablet 9.4 Spørgsmål 1d. Anvender kommunen dispositionsregnskaber som udgangspunkt for anmodninger om forskudsrefusion? - antal

Ja	47
Nej	44
Delvist	3
Fremgår ikke	4
I alt	98

9.4.2 Ændring/korrektion i de løbende refusionsanmodninger, inklusiv de løbende restafregninger

Revisorerne er blevet bedt svare på spørgsmål med fokus på, om kommunerne foretager ændringer/korrektion i de løbende refusionsanmodninger, inklusiv de løbende restafregninger, og herunder, om der foretages systematiske analyser af eventuelle forskydninger/afvigelser i de løbende refusionsanmodninger inden for det enkelte budgetår.

Lige omkring en fjerdedel af kommunerne foretager enten fuldt ud eller på flere områder systematiske analyser af eventuelle forskydninger i de løbende refusionsanmodninger i det pågældende budgetår.

De kommunale revisorer har i flere tilfælde i forhold til de kommuner, der ikke foretager systematiske analyser, oplyst, at kommunen foretager analyser, hvis de faktiske tal giver anledning til det eller hvis, der skønnes behov for det.

Tabel 9.5 Spørgsmål 2a. Foretager kommunen systematisk analyse af eventuelle forskydninger/afvigelser i de kvartalsvise refusionsanmodninger inden for budgetåret? - antal

Ja	71
Nej	25
Delvist	2
I alt	98

Temarevisionen viser, at det er langt størstedelen af kommunerne, som systematisk ændrer/korrigerer i de løbende refusionsanmodninger, når de faktiske udgiftstal giver anledning til det.

Tabel 9.6 Spørgsmål 2b. Foretager kommunen systematisk ændring/korrektion i årets løbende anmodninger om forskudsrefusion, når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil? - antal

Ja	91
Nej	5
Delvis	2
I alt	98

Det er ligeledes langt hovedparten af kommunerne som systematisk foretager systematiske løbende kvartalsvise restafregninger, hvis de faktiske udgiftstal giver anledning til det.

Tabel 9.7 Spørgsmål 2c. Foretager kommunen systematisk kvartalsvise løbende restafregninger, når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil? - antal

Ja	91
Nej	4
Delvis	3
I alt	98

9.4.3 Analyse af eventuelle forskydninger/afvigelser og/eller manglende restafregninger i de kvartalsvise refusionsanmodninger

De kommunale revisorer er endelig blevet bedt svare på spørgsmål i forhold til kommunernes håndtering af refusionshjemtagelsen i tilfælde af, at der er forskydninger/afvigelser i de kvartalsvise refusionsanmodninger eller manglende løbende kvartalsvise restafregninger.

Omkring to tredjedele af kommunerne foretager helt eller delvist systematiske analyser af årsagerne til eventuelle store endelige restafregninger. Revisorerne har i flere tilfælde, hvor det ikke sker, oplyst, at kommunen ved budgetårets udgang foretager en vurdering af forventningerne til, hvordan forbruget kan forbedres, hvis der er store afvigelser.

Tabel 9.8 Spørgsmål 3a. Foretager kommunen systematisk analyse af årsagerne til eventuelle store restafregninger efter budgetårets udgang? - antal

Ja	71
Nej	24
Delvis	3
I alt	98

Bem.: Revisor har til en enkelt af kommunerne, hvor der ikke foretages systematiske analyser af eventuelle afvigelser oplyst, at der ikke foretages systematisk analyser, da den foreløbige restafregning plejer at ligge på +/- 0,1 % af årets samlede refusionshjemtagelse.

Der er 81 kommuner, som systematisk foretager ændringer i forretningsgangene for den kvartalsvise refusionsanmodning, hvis analyser med videre giver anledning til det.

Af de 17 kommuner, som ikke foretager systematiske ændringer i forretningsgangene, har revisorerne oplyst, at flere løbende revurderer deres arbejdsgange for hjemtagelse af statsrefusion.

En enkelt kommune har oplyst, at de er ved at udarbejde arbejdsgange til sikring af systematiske analyser og ændringer i forretningsgangene.

Tabel 9.9 Spørgsmål 3b. Ændrer kommunen systematisk forretningsgang for den kvartalsvise refusionsanmodning, når analyser mv. giver anledning hertil, jf. spørgsmål 3a? - antal

Ja	79
Nej	17
Delvis	2
I alt	98

9.5 Revisorernes anbefalinger til kommunerne

I forbindelse med revisorernes afrapportering af temarevisionen, har de mulighed for at give anbefalinger om procedurer og hensigtsmæssige forretningsgange, der kan fremme kommunernes muligheder for at foretage mere retvisende refusionsanmodninger i løbet af året. I vejledningen til spørgeskemaet er der som hjælp stillet følgende tre spørgsmål.

- Vil revisor anbefale kommunen at foretage yderligere konkrete tiltag i forbindelse med kommunens tilrettelæggelse af hensigtsmæssige forretningsgange for og organisering af den kvartalsvise refusionsanmodning? Hvis ja, ønskes en beskrivelse heraf.
- Vil revisor anbefale kommunen at foretage yderligere tiltag, som kan sikre, at kommunen foretager ændring/korrektion i de løbende refusionsanmodninger? Hvis ja, ønskes en beskrivelse heraf.
- Vil revisor anbefale kommunen at foretage yderligere tiltag, som kan sikre, at kommunen løbende analyserer eventuelle forskydninger/ afvigelser og/eller manglende restafregninger i de kvartalsvise refusionsanmodninger samt følger op herpå? Hvis ja, ønskes en beskrivelse heraf.

I lidt mere end halvdelen af kommunerne har revisor givet en eller flere anbefalinger i forhold til refusionshjemtagelsen.

Tabel 9.10 Antal kommuner, hvor revisor har afgivet en eller flere anbefalinger til kommunens hjemtagelse af statsrefusion

Ja	51
Nej	47
I alt	98

Anbefalingerne kan især henføres til at etablere og/eller skriftliggøre forretningsgange, og herunder også at ajourføre eksisterende forretningsgange.

Det er samtlige 51 kommuner, der har fået en anbefaling fra revisor herom. I flere af kommunerne har revisor givet anbefaling om, at kommunen nedskriver forretningsgange og procedurer for at mindske sårbarheden ved eksempelvis medarbejderskift og organisationsændringer.

Herudover har revisor især afgivet anbefaling i forhold til, at kommunen bør etablere eller forbedre kvalitetssikringen af refusionsanmodninger, og i forhold til at øge eller etablere samarbejdet mellem økonomiforvaltning og fagforvaltninger for at sikre så korrekt løbende hjemtagelse af statsrefusion som muligt.

Endelig er der en række kommuner, hvor revisor anbefaler, at kommunen overvejer at anvende dispositionsregnskaber, som grundlag for refusionsanmodningerne.

Flere kommuner er også blevet anbefalet at etablere forretningsgange og procedurer for systematiske analyser af afvigelser i de løbende refusionsanmodninger, og herunder at der generelt bør hjemtages refusion løbende over året i stedet for kun én gang årligt, især på områderne for særligt dyre enkeltsager og for udgifter til hjælp til flygtninge.

Revisor har endelig anbefalet flere kommuner, at de etablerer forretningsgang og procedurer for løbende analyser af årsager til afvigelser i refusionsanmodningerne, og herunder fastlægger størrelsen af afvigelser, der skal medføre analyse af årsagerne.

Ankestyrelsen støtter op om de anbefalinger, som revisor har givet kommunerne, hvilket er meddelt de relevante kommuner i decisionsskrivelsen for regnskabsåret 2013.

Ankestyrelsens evaluering
Kommunernes revision

Årsstatistik 2015

BILAG

Titel Kommunernes revision_Bilag
Udgiver Ankestyrelsen, august 2015
ISBN nr 978-87-7811-291-0
Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen
Teglholmegade 3, 2450 København SV
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail revision@ast.dk

Bilag 1 Kommuner med og uden fejl på personsagsområder

Tabel 1 Kommuner med og uden fejl fordelt på personsagsområder, regnskabsåret 2013, antal

	Fejl på området	Ingen fejl på området	Området fravalgt
SEL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	27	48	24
SEL § 176 - Særligt dyre enkeltsager	20	79	-
SEL § 41 - Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	20	58	21
SEL § 100 - Merudgifter til voksne	19	50	30
IL kap. 6 - Hjælp i særlige tilfælde	12	35	52
LAS kap. 10 - Hjælp i særlige tilfælde (enkeltudgifter, sygebehandling, særlig hjælp vedrørende børn, flytning)	10	67	22
Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension - Førtidspension	7	46	46
Repatrieringslovens §§7-8 - Udbetaling af repatrieringsstøtte m.v.	4	38	57
Lov om social pension - Folkepension og tillæg til pensionister	3	46	50
IL § 45 - Fejl vedrørende refusion, grund- og/eller resultattilskud	2	48	49
SEL § 110 - Botilbud til personer med særlige social problemer	2	75	22
LAS kap. 10a – Efterlevelseshjælp	1	10	88
SEL § 181 - Hjælp til flygtning (udgifter med 100 % statsrefusion)	1	55	43
SEL § 72 – Advokatbistand, aktindsigt m.v.	1	2	96
Lov om individuel boligstøtte - Boliglån	0	26 ¹⁴	73
SEL § 109 - Botilbud/kvindekrisecentre	0	76	23
Områder med særlige rapporteringskrav	0	99	0

Bem.: Kommuner uden fejl dækker også over kommuner, hvor området er fravalgt ved revisionen

¹⁴ Revisor har ikke konstateret fejl ved gennemgang af personsagsområdet efter lov om individuel boligstøtte, men revisor har i fem kommuner taget forbehold på refusionsopgørelsen for boliglån, jf. afsnit XX

Bilag 2 Årshjul – tilsynet med revisionsberetningerne, regnskabsåret 2013

